

der ikke straks dømmes Konfiskation, vil det bevirke, at Toldsvig gaar mere i Svang.

Derimod replicerer Amtmand Bülow, idet han oplyser, at Worbasse ikke har kunnet fremføre noget som helst Bevis for, at de af ham opbragte Bæster er bleven smuglet ind fra Holsten. Saafremt hans Forhold i dette Tilfælde kendes lovligt, saa vil han herefter kunne fratage en hvilken som helst Bonde i Amtet sine Heste, hvis han ikke har noget Bevis for, hvor han har faaet dem fra.

Den i Sagen anholdte Ejer, Hans Knudsen, fortalte Amtmanden under Forhøret, at han havde købt Hestene af en ham ubekendt Mand fra Vardeskanten, som var kommet fra Fyn med dem. Og da det var godtgjort, at de i hvert Fald ikke var kommet over Toldgrænsen fra Haderslevhus Amt, indstillede Bülow til Departementet, at Worbasse kendtes pligtig at tilbagegive Ejeren dem uden videre. Og atter gik der Dom over den alt for om sig værende Kontrollørs Handlemaade.

Anth. Fuglsang.

Ti Stude,

som Toldbetjentene i 1771 opbragte ved Gredstedbro, netop som de var ved at blive praktiserede over Toldgrænsen, kunde de ikke samme Dag faa transporteret til Ribe, hvorfor de indstaldedes i Gredstedbro for Natten under Jagttagelse af al god Omtanke, idet Tolderne selv drev Studene i Hus, lukkede og laasede for dem og gav Stedets Karle Drikkepenge forud, for at de skulde give dem Foder og passe godt paa dem. Desuagtet blev Stu-

dene om Natten fjernet ved et Indbrud fra Bygnings Bagside. Da Bortførelsen næste Morgen opdagedes, lod Tolderne afholde foreløbig Forhør til Oplysning om Gerningsmændene, vel sagtens Drivere, der Dagen forud havde taget Benene paa Nakken ved Toldernes Overtagelse af Studene, og hvis Ejer der gisnedes om i mer og mindre bestemte Udtryk. Nogen Oplysning under Forhøret kom dog ikke frem, selv om de fleste nærværende gisnede paa Gregers Jessen som Studenes Ejermand, da han var særdeles velkendt som Handelsmand og Smugler. Tolderne anmeldte derpaa Sagen til Amtmanden og foreslog en Kommission nedsat til Opklaring af, hvor Studene var blevet af og til Statuering af Eksempel. Amtmanden afholdt et Par Forhør uden at opnaa noget som helst. Og da den mistænkte Ejer ikke blev truffet hjemme, og de, som bedst kunde vidne, hørte under forskellige Jurisdiktioner, besluttedes det, at lade en Kommission tage Sagen under Opklaring. Kammeradvokat Bang fik Sagen til Gennemsyn og erklærede sig for Kommissionen, da en saadan var bedst egnet. Han tilraadede først at undersøge, hvem der var Studenes Ejer, hvor de var købt og under hvilke Omstændigheder de var blevet opbragt og indstaldet. Derefter burde Indbruddet undersøges og den mistænkte Gregers Jessen indstævnes for at høre Vidner og faa Konfiskationens Lovlighed prøvet og forhaabentligt fastslaaet, hvorefter Stiftamtmanden i Ribe kunde beordre Sagen indtalt for Retten.

Der blev saa taget fat efter Kammeradvokatens Direktiv i ordnet Rækkefølge. Megen Tid var alle-

rede hengaaet og mere fulgte efter indtil det gammelkendte Endemaal det døde Barn, der løb ud i Sandet.

(Jyllands & Fyns Departementsprotokol A, 1771).

Anth. Fuglsang.

Børnepenge i 1788

I 1788 ansøgte Borger i Varde, Klejnsmed Jens Josiassen, Rentekammeret om en aarlig Hjælp til sine 6 Sønners Opdragelse, grundet paa meget fattige Omstændigheder, da den lille By ikke giver ham Mulighed ved sit Haandværk at tjene til Udkommet til sig og talrige Familie.

Saavel Stiftamtmanden som Byfogeden anbefaler Ansøgningen med Oplysning om, at Jens Josiassen ved den Ildebrand, som overgik Byen i 1779, mistede alt, baade Hus og Indbo, og Sognepræsten attesterer, at Ansøgeren virkelig har 6 Sønner i Alderen 1—13 Aar.

Ligeledes ansøger en afskediget Dragon i Lejrskov, Joakim Albrekt Johansen, om Understøttelse til sine i sit Ægteskab avlede 4 Sønner og 3 Døtre, hvis Opdragelse falder ham umulig. Præstens Attest oplyser, at de 5 yngste af Børnene er i Alderen fra 3—12 Aar, idet han sammen med Stiftamtmand og Herredsfoged bevidner Ansøgerens Fattigdom, og at den Hjælp, Sognet yder Hjemmet, kun er saare ringe.

Rentekammeret anfører til Ansøgningerne, at »et frugtbart Ægteskab ikke ved nogen Anordning er lovet nogen Belønning«, men at det dog i for-